

СТАРАЖЫТНАБЕЛАРУСКІ МАНУМЕНТАЛЬНЫ ЖЫВАПІС XI-XVIII СТ.СТ. У ГІСТОРЫІ БЕЛАРУСКАГА МАСТАЦТВА.

Кавальчук В.Е.

Узнікшы у XI ст. на аснове мастацкіх і тэхнічных традыцый Візантыі, манументальны жывапіс прайшоу складаны шлях развіцця і вызначыў асноўныя рысы усяго беларускага выяўленчага мастацтва. Для сучасных архітэктараў курс лекцый па вывучэнню асаблівасцей і тэндэнцый развіцця манументальнага жывапісу мінулых стагоддзяў у старажытна-беларускай архітэктурцы з'яўляецца вельмі каштоўным.

У апошні час значна узрасла цікавасць шырокіх колаў грамадскасці да гісторыі беларускага выяўленчага мастацтва. Аб гэтым сведчыць тысячагадовы шлях развіцця і высокамастацкі узровень яго помнікаў, які стаў відавочным у выніку распачатага працэсу рэстаўрацыі. Разам з тым высветлілася, што гісторыя беларускага мастацтва вельмі слаба вывучана, а большая частка твораў, якія захаваліся, не уведзены ў навуковы ўжытак. Манументальны жывапіс з'яўляецца найбольш выразным паказчыкам агульнага узроўню культуры народа. Гэта мастацтва, якое звернута да самых шырокіх народных мас. Дзякуючы сваёй грамадскай значнасці, сваім сродкам мастацкай выразнасці і гнучкасці, манументальны жывапіс адгукаецца, як ніводны з іншых відаў мастацтва, на актуальныя задачы ідэалагічнага жыцця, фарміруе этычны і эстэтычны ідэал, больш тонка рэагуе на стыль і час.

Фрэскавыя цыклы, якія упрыгожвалі сцены многіх беларускіх палацаў і замкаў, цэркваў і касцелаў, выконваліся лепшымі мастакамі. Шматлікія і разнастайныя сюжэты роспісаў даюць вельмі багаты матэрыял для характарыстыкі грамадскай думкі і эстэтычных поглядаў, стыльных асаблівасцей і творчых кантактаў мастацтва свайго часу.

У гэтым курсе лекцый трэба дасканала прасачыць шматграннае развіццё манументальнага жывапісу Беларусі на розных гістарычных этапах.

SYMBOLIKA FORM KONSUKCJI INIYNIERSKICH W ARCHITEKTURZE ENERGOAKTYWNEJ

Katowicz Kowalewski Henryk

Poszukiwania nowach form architektury energoaktywnej odbywają się głównie na płaszczyźnie i obok problemy technologicznych i ekonomicznych stanowi one jedną z istotnych choć niedostrzeganych przez przeciętnego obserwatora barier jej rozwoju. Ten zakres ewolucji architektury – podobnie jak każdy inny – nie jest hermetycznym obszarem autonomicznych poszukiwań i jako element pola percepcji pojawia się obok (a nie zamiast) takich systemów form, jakie wnoszą post- i neo modernizm, dekonstrukcja, architektura

ekologiczna, hi tech czy np. (nie całkiem jeszcze sprecyzowana w swoich teoretycznych założeniach) tzw. architektura lekkich form.

Sprowadzając wyniki prowadzonych w tym zakresie badań do najdalej posuniętego skrytu można wskazywać następujące zjawiska istotne z punktu widzenia analizowanego problemu:

1. Daje się zauważyć wyraźne zbliżenie pomiędzy poszukiwaniami form adekwatnych do energetycznych potrzeb (analizowano głównie obiekty budownictwa mieszkaniowego) i efektami poszukiwań nowych form wyrazu architektonicznego w ogóle – wolnych od uwarunkowań energetycznych i technicznych, a bazujących na nowej generacji konstrukcji inżynierskich. Jako przykłady można tu wskazać prace takich architektów jak: Norman Foster, Renzo Piano, Nicholas Grimshaw, Santiago Calatrava, COOP Himmelblau, Klaus Kada, Dominique Perrault, Jean Nouvel, Paul Andre & Peter Rice – jako najbardziej charakterystyczne.

2. Niezależnie od semiotycznych konsekwencji powstania w/w systemów form (każdy taki system automatycznie obudowuje się skorelowanym z nim systemem znaków architektonicznych) podejmowane są także próby świadomego, a nie automatycznego rozszerzania repertuaru znaków architektonicznych. Architekci, których prace wykazują takie cechy to: Ralph Erskine, Thomas Spiegelhalter, Hans Hollien, Frank O. Gehry oraz liczna grupa projektantów japońskich, do której należą: Kisho Kurokawa, Arata Isozaki, Tadao Ando, Shin Takamatsu, Toyo Ito, Itsuko Hasegawa.

Jeżeli skonfrontuje się prace w/w autorów z wielkimi, choć bardzo cennymi dla architektury eksperymentalnymi obiektami energoaktywnymi (Villa Vision w Danii, Heliotrop we Fryburgu, Bartek 80 w Warszawie) można sformułować tezę, iż architektura powoli zbliża się do etapu, na którym najbardziej istotne energetyczne uwarunkowania (dotychczas najczęściej deformujące bryłę architektoniczną) zostaną zrealizowane przy pomocy nowo wypracowanych systemów form, tworząc tym samym nowe symboliki architektury mieszkaniowej.

ПЛАНИРОВКА ФЕРМЕРСКОЙ УСАДЬБЫ

Кудиненко А.Д., Сиваев С.Н.

В статье рассматриваются вопросы функционального зонирования крестьянской усадьбы.

Жилая зона - в ней размещаются жилые и государственные постройки. Производственная зона, где размещаются основные сельскохозяйственные постройки, зона водозабора, зона очистных сооружений.

Взаимное размещение зон зависит от ряда причин: господствующего положения ветров, ландшафта местности, трассировки дорог, санитарных и ветеринарных норм и требований к хозяйственным постройкам.

Рассматриваются конкретные примеры формирования функциональных зон фермерских хозяйств, запроектированных авторами.